

Συνεργασία Πανεπιστημιακών

Η «Συνεργασία Πανεπιστημιακών» θεωρεί ότι απαιτείται ένα νέο πλαίσιο για τη λειτουργία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στο πλαίσιο αυτό η πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας για την προώθηση μιας νέας νομοθετικής ρύθμισης για τα Ανώτατα Ιδρύματα είναι θετική προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του αυτοδιοίκητου των Ιδρυμάτων με στόχο την πλήρη αυτονομία τους.

Στο πλαίσιο αυτού του διαλόγου η «Συνεργασία Πανεπιστημιακών» καταθέτει τις θέσεις της στις 5 ενότητες της επιστολής που απεύθυνε η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και βεβαίως όταν οι προτάσεις του Υπουργείου εξειδικευθούν σε συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις θα τοποθετηθεί σ' αυτές.

1. Αποτελεσματικότεροι Θεσμοί Διοίκησης

- **Επανακαθορισμός αρμοδιοτήτων για τα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου (εύρος και εσωτερική κατανομή αρμοδιοτήτων, με στόχο την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και αύξηση της αποτελεσματικότητας στη λήψη και εφαρμογή αποφάσεων).**

Το Πανεπιστήμιο πρέπει να έχει τα εξής όργανα διοίκησης:

Α. Η **Σύγκλητος**, εποπτεύει την Ακαδημαϊκή λειτουργία και αποφασίζει τον στρατηγικό σχεδιασμό του Ιδρύματος (εκπαιδευτικά προγράμματα σε προ- και μεταπτυχιακό επίπεδο, αξιολόγηση, ίδρυση νέων προ- και μεταπτυχιακών προγραμμάτων, ξενόγλωσσα προγράμματα κλπ). Αποτελείται από τους Προέδρους, τους Κοσμήτορες των Σχολών, μέλη ΔΕΠ που εκλέγονται από κάθε Σχολή ανάλογα με το μέγεθος της Σχολής και εκπροσώπους των ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικού προσωπικού και των φοιτητών. Οι μεγάλες Σχολές και Τμήματα θα συμμετέχουν κάθε ακαδημαϊκό έτος στη Σύγκλητο, ενώ τα μικρότερα Τμήματα εκ περιτροπής.

Β. Το **Πρυτανικό Συμβούλιο** θα ασκεί τη διοίκηση του Οργανισμού ως προς όλα τα διοικητικά και οικονομικά θέματα.

Γ. Ο **Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις**, είναι εκτελεστικά όργανα που υλοποιούν τις αποφάσεις της Συγκλήτου και του Πρυτανικού Συμβουλίου και ελέγχονται από αυτά. Εκλέγονται για 4ετή θητεία από τα μέλη ΔΕΠ και το υπόλοιπο προσωπικό του Ιδρύματος (διοικητικό, ΕΕΕ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ σε

ξεχωριστή κάλπη, η οποία μετράει στο τελικό αποτέλεσμα με συντελεστή βαρύτητας το 20% της κάλπης του ΔΕΠ) σε ενιαίο ψηφοδέλτιο συνδυασμού. Αν παραμείνει η εκλογή των Αντιπρυτάνεων από ενιαία λίστα, τότε προτείνεται να εφαρμοστεί η ταξινομική ψήφος. Δεν υπάρχει δυνατότητα επανεκλογής για δεύτερη συνεχόμενη θητεία σε οποιαδήποτε θέση για τον Πρύτανη και στην ίδια θέση για τους Αντιπρυτάνεις. Αυτό ισχύει και για τους εν ενεργεία Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις κατά τη δημοσίευση του νόμου.

Δ. Η δομή διοίκησης **Τομέας – Τμήμα – Σχολή** είναι εξαιρετικά επιτυχημένη, επί 40 χρόνια λειτουργεί πολύ αποτελεσματικά, και θα πρέπει να διατηρηθεί. Ο Τομέας έχει κυρίως εισηγητικό ρόλο και η Γενική Συνέλευση του Τμήματος είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης σε ένα Τμήμα.

Ε. Σε όλα τα μονοπρόσωπα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου (Διευθυντής Τομέα, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος, Κοσμήτορας, Αντιπρύτανης) έχουν δικαίωμα να εκλέγονται Καθηγητές ή Αναπληρωτές Καθηγητές εκτός από τη θέση του Πρύτανη που δικαίωμα εκλογής έχουν μόνον Καθηγητές Α΄ βαθμίδας. Για καμία θέση δεν γίνεται προεπιλογή υποψηφιοτήτων. Όσοι εκλέγονται για θητεία ενός έτους (Διευθυντής Τομέα) ή δύο ετών (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος,) έχουν δικαίωμα επανεκλογής μέχρι δύο συνεχόμενες θητείες. Οι Κοσμήτορες εκλέγονται για τριετή θητεία και δεν έχουν δικαίωμα επανεκλογής για δεύτερη συνεχόμενη θητεία. Προτείνεται η εκλογή Αναπληρωτή Κοσμήτορα ταυτόχρονα με την εκλογή Κοσμήτορα, σε ξεχωριστό ψηφοδέλτιο.

ΣΤ. Τα μονοπρόσωπα όργανα διοίκησης (πλην του Πρύτανη) θα εκλέγονται μόνο από τα μέλη ΔΕΠ, τα οποία είναι και τα μόνα που έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

Ζ. Ηλεκτρονική ψηφοφορία. Όλες οι εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων θα γίνονται με ηλεκτρονική ψηφοφορία, εφ' όσον διασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας. Στον έλεγχο της διαδικασίας ως προς τη διαφύλαξη του αδιάβλητου, θα έχουν πλήρη πρόσβαση όλοι οι υποψήφιοι. Επιπλέον, η ηλεκτρονική ψηφοφορία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο που θα αναδείξει και θα ενισχύσει την άμεση δημοκρατία στα Πανεπιστήμια, με την εφαρμογή της σε σημαντικά ζητήματα του Ιδρύματος.

Όλες οι αποφάσεις και οι πράξεις των Οργάνων του Πανεπιστημίου ανακοινώνονται δημόσια εκτός από τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και σε ειδικό χώρο στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου με τρόπο δομημένο και ταξινομημένο. Πλήρης διαφάνεια σε όλες τις αποφάσεις και ενέργειες (συμπεριλαμβανομένων και των πρακτικών των συνεδριάσεων των οργάνων).

Στο πλαίσιο του αυτοδιοίκητου τα Πανεπιστήμια μέσω των οργάνων τους θα μπορούν να αποφασίζουν για όλα τα θέματα λειτουργίας τους μέσω σύνταξης Οργανισμών και Εσωτερικών Κανονισμών που καλύπτουν όλες τις λειτουργίες των Ιδρυμάτων.

Αποτελεί άμεση προτεραιότητα η σύνταξη των Οργανισμών και των Εσωτερικών Κανονισμών των Ιδρυμάτων.

- **Θεσμικά αντίβαρα εντός του Πανεπιστημίου, απαραίτητα για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το Υπουργείο στα Πανεπιστήμια και την ενίσχυση του αυτοδιοίκητου: Συμβούλιο Ιδρύματος (ρόλος, αρμοδιότητες, τρόπος επιλογής).**

Υπάρχει μάλλον αρνητική στάση της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς τον θεσμό του Συμβουλίου Ιδρύματος, λόγω της προηγούμενης εμπειρίας εφαρμογής του θεσμού και η οποία συνδέεται κυρίως με τις αρμοδιότητές του.

Η πιθανή επαναφορά του θεσμού των Συμβουλίων Ιδρύματος (με οποιαδήποτε ονομασία), μπορεί να συμβάλει στην αυτοδιοίκηση και την θεσμική εξισορρόπηση των Ιδρυμάτων υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις ότι η διοίκηση θα ασκείται από το Πρυτανικό Συμβούλιο και την Σύγκλητο, δεν θα υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ των οργάνων και δεν θα μπορεί να προβαίνει σε προεπιλογή υποψηφιοτήτων για τα μονοπρόσωπα όργανα.

Το Σ.Ι. (στην περίπτωση που επανέλθει ο θεσμός) προτείνεται να έχει τις εξής αρμοδιότητες :

- συμβουλευτικό ρόλο προς τα όργανα του Ιδρύματος για την διαμόρφωση του στρατηγικού σχεδιασμού του Πανεπιστημίου,
- να συμβάλλει στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διασύνδεσης του Ιδρύματος με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους τοπικούς φορείς, την οικονομία και την κοινωνία γενικότερα,
- να συμβάλλει στην προσέλκυση πόρων (χορηγίες, δωρεές, προσφορές κλπ)

Γενικός Γραμματέας στα Ανώτατα Ιδρύματα (ρόλος, αρμοδιότητες, τρόπος επιλογής).

Προτείνεται στο Πανεπιστήμιο να υπάρχουν δύο Γεν. Γραμματείς του Ιδρύματος που θα έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες, ένας για τα Ακαδημαϊκά και ένας για τα διοικητικά-οικονομικά, θα είναι μέλη του Πρυτανικού Συμβουλίου και θα επιλέγονται από τη Σύγκλητο μετά από προκήρυξη και ανοικτή διαδικασία αξιολόγησης για 4ετή θητεία, παράλληλα με τη θητεία του Πρύτανη και των αντιπρυτάνεων.

2. Οικονομική Διαχείριση & Προσέλκυση Επιπλέον Πόρων

2.1 Κρατική Χρηματοδότηση

- **Θέσπιση νέων κανόνων (αντικειμενικών κριτηρίων και δεικτών) για τον προσδιορισμό του ύψους της κρατικής χρηματοδότησης ανά Ίδρυμα. Σύνδεση της αξιολόγησης με τμήμα της κρατικής χρηματοδότησης.**

Η κρατική χρηματοδότηση με τη σημερινή της μορφή πρέπει να αλλάξει. Τα Πανεπιστήμια δεν έχουν ανάγκη από κρατική επιχορήγηση (που ιδιαίτερα στα σημερινά επίπεδα θυμίζει ελεημοσύνη), έχουν ανάγκη από καταβολή του κόστους των υπηρεσιών που παρέχουν και αυτή πρέπει να είναι ανάλογη με την ποιότητα των υπηρεσιών αυτών. Έτσι η καταβολή χρημάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό προτείνεται να γίνεται ως εξής:

α) Υπολογίζεται το κόστος εκπαίδευσης ανά αντικείμενο και ανά φοιτητή. Το κράτος καταβάλλει στο Ίδρυμα το κόστος αυτό επί τον αριθμό φοιτητών που συμφωνεί με τα Πανεπιστήμια να δεχθούν. Ουσιαστικά το κράτος χρηματοδοτεί την επιλογή του να σπουδάξει κάθε χρόνο δωρεάν ένας συγκεκριμένος αριθμός φοιτητών που αυτό αποφασίζει σύμφωνα και με τις δυνατότητες των Ιδρυμάτων.

β) Το κόστος αυτό, για ομοειδή τμήματα μπορεί να είναι διαφορετικό για διαφορετικά Ιδρύματα. Η διαφοροποίηση μπορεί να προκύπτει από τη διαφορά στην αξιολόγηση του κάθε Πανεπιστημίου και του κάθε τμήματος με την μορφή επιπλέον χρηματοδότησης, ως επιβράβευση και όχι ως μείωση του υπολογιζόμενου κόστους εκπαίδευσης, αλλά και από τις ειδικές συνθήκες (π.χ. γεωγραφικές) λειτουργίας του κάθε Ιδρύματος. Για το σκοπό αυτό η ΑΔΙΠ συντάσσει κάθε 4 έτη κατάλογο με την κατάταξη των Ιδρυμάτων και των Τμημάτων τους, ο οποίος και χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των διαφορών στο κόστος εκπαίδευσης για ομοειδή αντικείμενα. Αυτό είναι λογικό, καθώς ένα τμήμα ψηλότερα στην κατάταξη από ομοειδές άλλου Ιδρύματος, παρέχει καλύτερο επίπεδο εκπαίδευσης και αυτό πρέπει να του αναγνωριστεί στη χρηματοδότηση.

Ανεξάρτητα από την θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων και δεικτών για την κρατική χρηματοδότηση των Ιδρυμάτων το ύψος της πρέπει να καλύπτει τις ανελαστικές (πάγιες) δαπάνες λειτουργίας των Ιδρυμάτων.

- **Πολυετείς προγραμματικές συμφωνίες του Υπουργείου Παιδείας με τα Ιδρύματα, προκειμένου να διευκολυνθεί ο στρατηγικός σχεδιασμός.**

Ο αριθμός των φοιτητών, το κόστος εκπαίδευσης ανά τμήμα και ανά Πανεπιστήμιο, το επίπεδο ποιότητας του κάθε τμήματος σε σχέση με τα ομοειδή του, οι συνθήκες λειτουργίας κλπ, από τα οποία προκύπτει το ύψος της χρηματοδότησης που καταβάλλει η πολιτεία σε κάθε Ίδρυμα, συμφωνούνται προγραμματικά για 4 έτη, ώστε το κάθε Πανεπιστήμιο να μπορεί να κάνει τον προγραμματισμό του και ανάλογα με τις δυνατότητες του να προγραμματίσει και τις υπόλοιπες δραστηριότητες του (π.χ. ξενόγλωσσα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα κλπ.). Στο τέλος κάθε 4ετούς κύκλου, επαναπροσδιορίζεται από κοινού η συμφωνία μεταξύ Πολιτείας – Πανεπιστημίου για την επόμενη 5ετία.

2.3 Πρόσθετοι Πόροι

- Ίδρυση Ν.Π.Ι.Δ. για τη διαχείριση ίδιων πόρων από ερευνητικά προγράμματα, αξιοποίηση πνευματικής ιδιοκτησίας και περιουσίας Πανεπιστημίων.

Η δομή που σήμερα είναι γνωστή ως ΕΛΚΕ στο κάθε Πανεπιστήμιο, θα πρέπει να γίνει αυτοδύναμος οργανισμός με δική του διοίκηση που θα επιλέγεται από τους υπεύθυνους των ερευνητικών προγραμμάτων που έχουν χρηματοδότηση και επικεφαλής τον αρμόδιο αντιπρύτανη που θα ορίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο. Ο Οργανισμός αυτός θα είναι ΝΠΙΔ, εκτός γενικής κυβέρνησης και θα αναθέτει στους υπεύθυνους των προγραμμάτων να διαχειρίζονται με πλήρη διαφάνεια, αλλά και με πλήρη ελευθερία, τα κονδύλια που φέρνουν

στο πλαίσιο της ομαλής υλοποίησης των προγραμμάτων. Από τα έσοδα του ο Οργανισμός αυτός αποδίδει ποσοστό 15% αυτών (των εσόδων) στο Πανεπιστήμιο το οποίο θα τα χρησιμοποιεί για τις ανάγκες του σύμφωνα με τις αποφάσεις των οργάνων του.

Στο ΝΠΙΔ, εκτός από τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα, προγράμματα παροχής υπηρεσιών κ.λ.π. που δεν προέρχονται από την κεντρική κυβέρνηση, θα εντάσσονται για τη διαχείριση και τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία του Πανεπιστημίου (κινητή και ακίνητη περιουσία), καθώς και οι πάσης φύσεως χορηγίες, δωρεές κλπ. σε ειδικά προγράμματα με υπευθύνους που θα ορίζει η Σύγκλητος μετά από πρόταση του Πρυτανικού Συμβουλίου και τα οποία επίσης θα διαχειρίζονται με πλήρη διαφάνεια. Στα πλαίσια της αξιοποίησης της περιουσίας (κινητής και ακίνητης), θα μπορεί το Πανεπιστήμιο να προσλαμβάνει συμβούλους (π.χ. εταιρεία αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας) οι οποίοι ως ειδικοί στο αντικείμενο θα μπορούν να κατευθύνουν τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για την καλύτερη αξιοποίηση της.

- Επιχειρήσεις έντασης γνώσης (spin-off): Θέσπιση νέων κανόνων, διαδικασιών και κινήτρων για την αξιοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας των Ιδρυμάτων (ενδεικτικά, μέσω επιχειρηματικών επιταχυντών, θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων, της υλοποίησης πατεντών και επιστημονικών ιδεών κλπ.).

Σε κάθε Πανεπιστήμιο να ιδρυθεί τεχνολογικό και επιχειρηματικό πάρκο το οποίο θα έχει μια αρχική χρηματοδότηση από τα αποθεματικά του Πανεπιστημίου και θα ευνοεί και θα υποστηρίζει την λειτουργία επιχειρήσεων έντασης γνώσης που ιδρύονται από φοιτητές, αποφοίτους, καθηγητές κλπ του ίδιου ή και άλλου Ιδρύματος. Το πάρκο θα παρέχει υπηρεσίες νομικής και διοικητικής υποστήριξης (γραμματεία, υπηρεσίες νομικού συμβούλου, υποστήριξη απόκτησης πατεντών κ.λ.π.) καθώς και στέγαση με συνθήκες που καθορίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό του.

Θα μπορεί αυτές οι υπηρεσίες να παρέχονται δωρεάν τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας μιας επιχείρησης, αποτελώντας μέρος ή και το σύνολο της συμμετοχής του Παν/μίου στο μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης η οποία θα έχει ενταχθεί σε αυτή την κατηγορία επιχειρήσεων (των χρηματοδοτούμενων από το πάρκο του Ιδρύματος) μετά από αξιολόγηση του επιχειρησιακού της σχεδίου. Όλες οι επιμέρους λεπτομέρειες για τις σχέσεις Παν/μίου – επιχείρησης θα καθορίζονται από τον Κανονισμό του Πάρκου και θα αποτελούν το μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ Ιδρύματος και επιχείρησης.

- Αξιοποίηση σχημάτων ΣΔΙΤ για την κάλυψη αναγκών των Ιδρυμάτων.

Να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα και να επαφίεται στις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του Πανεπιστημίου να αξιοποιηθεί αυτή η πολύ σημαντική δυνατότητα. Για παράδειγμα, θα μπορούσε με ΣΔΙΤ το Πανεπιστήμιο να χτίσει φοιτητικές κατοικίες τις οποίες θα νοικιάζει με χαμηλό κόστος σε φοιτητές (έλληνες ή/και αλλοδαπούς, προ- ή μετα-πτυχιακούς). Επίσης με ΣΔΙΤ θα μπορούσε να λειτουργήσει το επιχειρηματικό πάρκο, Συνεδριακό Κέντρο κλπ.

- Αναμόρφωση κανονιστικού πλαισίου για τις δωρεές.

Είναι ανάγκη να αναμορφωθεί και να γίνει πιο ευέλικτο και πιο δελεαστικό με μεγαλύτερα κίνητρα για τους υποψήφιους δωρητές.

- **ΕΛΚΕ**

Η απλοποίηση του πλαισίου λειτουργίας των ΕΛΚΕ και μάλιστα εκτός δημοσίου λογιστικού, με τις κατάλληλες βεβαίως θεσμικές εγγυήσεις διαφάνειας και λογοδοσίας, είναι άμεσο και καίριο ζήτημα

3. Αξιολόγηση και Πιστοποίηση της Ποιότητας

- **Αναβάθμιση και ενίσχυση της Ανεξάρτητης Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση.**

Η λειτουργία της ΑΔΙΠ ως πραγματικά ανεξάρτητης αρχής απαιτεί την εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία σχετικά με τον διορισμό του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου σύμφωνα και με το εθνικό, αλλά και το ευρωπαϊκό πλαίσιο (ESG2015) προς το οποίο οφείλει να συμμορφώνεται.

Η ΑΔΙΠ πρέπει εξυπηρετεί δύο σκοπούς:

A) την διασφάλιση και πιστοποίηση της ποιότητας των ΑΕΙ και

B) υποστήριξη για την διαμόρφωση και την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση.

Προτείνεται η ΑΔΙΠ να αξιολογεί τα Ιδρύματα ως προς το Ακαδημαϊκό τους έργο, αλλά και ως προς τις διοικητικές και τις οικονομικές λειτουργίες τους και να μεταφερθούν σε αυτήν αρμοδιότητες από το Υπουργείο Παιδείας για την ίδρυση και την κατάργηση Τμημάτων και προγραμμάτων. Η διασφάλιση ποιότητας θα πρέπει να αποτελέσει ουσιαστικό εργαλείο αναβάθμισης και όχι μία γραφειοκρατική διαδικασία.

Με αυτό τον τρόπο εφαρμόζεται η απαίτηση του άρθρου 16 του Συντάγματος ότι τα Πανεπιστήμια λειτουργούν υπό την εποπτεία του Κράτους. Η εποπτεία σε καμιά περίπτωση δε θα είναι επιβολή λειτουργίας μέσω δημιουργίας νέων νόμων. Σε περίπτωση που η ΑΔΙΠ διαπιστώνει παράνομες ενέργειες, διασπάθιση χρήματος κλπ, παραπέμπει τους εμπλεκόμενους στα αρμόδια δικαστήρια.

- **Θέσπιση νέου κανονιστικού πλαισίου για την αξιολόγηση των Ιδρυμάτων εν γένει, καθώς και για τη διαμόρφωση εφεξής του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας (συγχωνεύσεις, ενοποιήσεις Ιδρυμάτων, δημιουργία νέων τμημάτων), ιδίως με τη θέσπιση αντικειμενικών διαδικασιών και κριτηρίων και την πρόβλεψη προηγούμενης σχετικής τεκμηρίωσης.**

Αυτό αποτελεί έργο της ΑΔΙΠ (ισχύουν οι ανωτέρω παρατηρήσεις).

Απαιτείται άμεση επανεξέταση του ακαδημαϊκού χάρτη, όπως διαμορφώθηκε με τις πρόσφατες συγχωνεύσεις και την ίδρυση νέων τμημάτων, και των μεταπτυχιακών, ως προς τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητά τους.

4. Προγράμματα Σπουδών

- **Ενίσχυση του θεσμού της αξιολόγησης των προγραμμάτων σπουδών.**

Η αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών θα πρέπει να γίνει πιο ουσιαστική και με περισσότερους ποσοτικούς και μετρήσιμους δείκτες.

Τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών (ΠΠΣ) θα πρέπει να ξεφύγουν από τη λογική που υπάρχει σήμερα ότι κάθε τμήμα υλοποιεί ένα και μόνο ΠΠΣ και αντίστροφα κάθε νέο ΠΠΣ για να υλοποιηθεί απαιτεί τη δημιουργία ενός τμήματος. Θα πρέπει να μπορούν υπάρχοντα τμήματα να συνεργάζονται στο σχεδιασμό και υλοποίηση νέων ΠΠΣ, στα πρότυπα που λειτουργούν τα τελευταία χρόνια τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ). Επίσης το κάθε τμήμα θα μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερα του ενός ΠΠΣ ή και να υλοποιεί μόνο του περισσότερα του ενός ΠΠΣ. Όλα τα προαναφερόμενα θα πρέπει να εγκρίνονται από τη Σύγκλητο.

- **Διεύρυνση δυνατότητας δημιουργίας ξενόγλωσσων προπτυχιακών προγραμμάτων.**

Τα Ιδρύματα θα πρέπει να είναι ελεύθερα να δημιουργήσουν ξενόγλωσσα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών (ΠΠΣ), μονο-τμηματικά, δια-τμηματικά ή και δι-υδρυματικά (όπως ακριβώς συμβαίνει με τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών). Θα μπορεί έτσι να εισάγει και αλλοδαπούς φοιτητές. Θα μπορεί ν' αναπτυχθεί μια υψηλής ποιότητας «εκπαιδευτική βιομηχανία» στη χώρα μας, όπως γίνεται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Αυτό το μέτρο δε θα μπορέσει να αποδώσει άμεσα, αλλά εκτιμάται ότι εάν τα Πανεπιστήμια δουλέψουν σοβαρά πάνω σε τέτοια προγράμματα μέσα 5-10 χρόνια θα έχει γίνει μια πολύ μεγάλη πηγή εσόδων για αυτά, για την ελληνική οικονομία αλλά και κυρίως θα δημιουργηθεί μια μεγάλη μάζα αλλοδαπών που θα έχουν εκπαιδευτεί στα ελληνικά Παν/μια με ότι αυτό σημαίνει για τη χώρα.

Τα μονοτμηματικά ξενόγλωσσα προπτυχιακά προγράμματα θα τα εισηγείται στη Σύγκλητο η Γενική Συνέλευση Τμήματος, μετά από σύμφωνη γνώμη της Κοσμητείας (όπως ακριβώς συμβαίνει με τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών). Τα διατμηματικά ξενόγλωσσα προπτυχιακά προγράμματα θα τα εισηγείται στη Σύγκλητο η Κοσμητεία μετά από σχετική εισήγηση των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων που θα συμμετέχουν. Η σκοπιμότητα ίδρυσης και οι συνθήκες λειτουργίας τους θα αποφασίζονται από τη Σύγκλητο ή τις Συγκλήτους των ΑΕΙ που θα συνεργάζονται σε περιπτώσεις διυδρυματικών προγραμμάτων.

- **Απελευθέρωση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.**

Αντίστοιχα με τα ΠΠΣ, όλες οι αποφάσεις για ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών θα λαμβάνονται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος μετά από εισηγήσεις των Τμημάτων και Σχολών. Το σημερινό περιοριστικό πλαίσιο πρέπει να καταργηθεί.

Θα πρέπει να προβλεφθούν διαδικασίες για την αξιολόγηση των ΠΜΣ.

- **Ενίσχυση των θερινών/χειμερινών προγραμμάτων.**

Θα πρέπει να ενισχυθεί η λειτουργία θερινών και χειμερινών προγραμμάτων. Αντίστοιχα με τα Προπτυχιακά ΠΣ και τα Μεταπτυχιακά ΠΣ όλες οι αποφάσεις παίρνονται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος μετά από εισηγήσεις των Τμημάτων και Σχολών.

- **Καθιέρωση ενός εσωτερικού προγράμματος κινητικότητας για φοιτητές και μελών ΔΕΠ μεταξύ Ελληνικών Πανεπιστημίων, στα πρότυπα του Erasmus.**

Αφορά το κάθε Πανεπιστήμιο και τα όργανα του. Δεν χρειάζεται να μπει κανονιστικό πλαίσιο, αλλά να θεσμοθετηθεί μόνον η δυνατότητα, ώστε κάθε Πανεπιστήμιο να αποφασίζει με βάση τον Οργανισμό του και τον Εσωτερικό Κανονισμό του με αποφάσεις της Συγκλήτου.

- **Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων εξ' αποστάσεως σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.**

Όλα τα Ελληνικά Πανεπιστήμια θα πρέπει να μπορούν ν' αναπτύξουν τέτοια προγράμματα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, τόσο ελληνόφωνα όσο και ξενόγλωσσα. Τα προγράμματα εξ' αποστάσεως έχουν στόχο να αυξήσουν την εξωστρέφεια του ιδρύματος και είναι προφανή τα πλεονεκτήματα αυτής της δυνατότητας.

Δεν χρειάζεται να μπει κανονιστικό πλαίσιο παρά μόνον να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα των Ιδρυμάτων για λειτουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων εξ' αποστάσεως. Όλες οι αποφάσεις να λαμβάνονται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος μετά από εισηγήσεις των Τμημάτων και Σχολών.

- **Ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης φοιτητών σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, σε συναφή με τις σπουδές τους αντικείμενα.**

Αφορά το κάθε Πανεπιστήμιο και τα όργανα του. Δεν χρειάζεται να μπει κανονιστικό πλαίσιο παρά μόνον να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα των Ιδρυμάτων με αποφάσεις της Συγκλήτου του.

- **Καθιέρωση ανώτατου χρονικού ορίου ολοκλήρωσης των προπτυχιακών σπουδών n+2 (πλην ορισμένων εξαιρέσεων).**

Ως γενική αρχή θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ένα ανώτατο χρονικό όριο φοίτησης με εξαιρέσεις για σοβαρούς λόγους (υγείας, κοινωνικούς κλπ). Μία πρόταση θα ήταν το ανώτατο όριο φοίτησης να λαμβάνει υπ' όψιν και την πορεία του φοιτητή.

Ως προς το χρονικό όριο το κάθε Πανεπιστήμιο και τα όργανα του να το ορίζουν με αποφάσεις της Συγκλήτου του και τον οργανισμό του Ιδρύματος.

5. Λοιπά Θέματα

- **Καθιέρωση ελάχιστης βάσης εισαγωγής στα Ανώτατα Ιδρύματα και ο ρόλος των Ιδρυμάτων στον προσδιορισμό ανώτερης βάσης εισαγωγής και αριθμού εισακτέων.**

Η πολιτεία με το σύστημα που ισχύει εδώ και δεκαετίες (με μικρές διαφοροποιήσεις στο κομμάτι των εξετάσεων για την εισαγωγή) δίνει τη δυνατότητα σε έναν αριθμό φοιτητών μέσω των πανελλαδικών εξετάσεων να εγγραφούν στα Πανεπιστήμια με ένα σύστημα επιλογής για το τμήμα που θα ενταχθεί ο καθένας. Παράλληλα χρηματοδοτεί τη λειτουργία των Ιδρυμάτων, κατά κανόνα με λιγότερους πόρους απ' όσους θα έπρεπε. Η χρηματοδότηση είναι αποκομμένη από τον αριθμό των φοιτητών που η πολιτεία επιβάλλει στα Παν/μια να δέχονται. Αυτό το μοντέλο θα πρέπει να αλλάξει. Όπως αναπτύξαμε και παραπάνω θα πρέπει η χρηματοδότηση να μετατραπεί σε καταβολή του κόστους των υπηρεσιών που η πολιτεία ζητά από τα Παν/μια, δηλ. να είναι ανάλογη με τον αριθμό των φοιτητών, αλλά και με την αξιολόγηση του Ιδρύματος. Επιπλέον, θα πρέπει η πολιτεία να δώσει τη δυνατότητα στα Ιδρύματα να καθορίζουν αυτά τις ελάχιστες προϋποθέσεις εισαγωγής στο κάθε ΠΠΣ τους (σύμφωνα με το προτεινόμενο εδώ μοντέλο πρέπει να υιοθετηθεί η ιδέα ότι οι φοιτητές εντάσσονται σε ΠΠΣ). Σαφώς δεν είναι αποδεκτό με τη δική μας λογική, να εισάγεται φοιτητής που έχει βαθμολογηθεί στις εξετάσεις με βαθμούς κάτω από τη βάση, ανεξάρτητα από το επίπεδο δυσκολίας των θεμάτων κάθε χρονιά.

Άρα θα πρέπει να τεθεί συνολικά ως κατώτατο όριο εισαγωγής στα Πανεπιστήμια η βάση του 10. Από κει και πέρα τα Παν/μια θα μπορούν να θέτουν επιπλέον ελάχιστα κριτήρια. Για παράδειγμα ένα Ίδρυμα θα μπορούσε να απαιτεί για εισαγωγή στο ΠΠΣ Μαθηματικών ελάχιστη βαθμολογία 16 στα Μαθηματικά ενώ ένα άλλο Ίδρυμα 14.

- **Ενίσχυση του τεχνολογικού τομέα και προτεινόμενες δράσεις για την επίλυση προβλημάτων (διοικητικής φύσης ή άλλης) που δημιουργήθηκαν από την πρόσφατη ενοποίηση των πρώην Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.**

Με τα σημερινά δεδομένα καταργήθηκε ο Τεχνολογικός Τομέας της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Θα πρέπει να δημιουργηθούν προγράμματα Τεχνικής – Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΠΤΕΕ), διετούς ή τριετούς διάρκειας. Υπάρχουν διάφορες προτάσεις για το ποια ιδρύματα θα μπορέσουν να τα υλοποιήσουν. Ενδεχομένως και τα ίδια τα Πανεπιστήμια. Είναι κάτι που θα πρέπει να συζητηθεί στα πλαίσια ενός εθνικού διαλόγου.

- **Θεσμικό πλαίσιο για τη στέγαση και τη σίτιση φοιτητών.**

Η πολιτεία θα αποφασίσει σε πόσους φοιτητές και με ποια κριτήρια θα παρέχει δωρεάν σίτιση και στέγαση για τις σπουδές τους. Επιπλέον, τέτοια δυνατότητα πέραν της πολιτείας θα πρέπει

να έχουν και τα Πανεπιστήμια προκειμένου να ελκύουν στα προγράμματα τους καλούς φοιτητές, παρέχοντας τους τέτοιες υπηρεσίες.

6. Θέματα των Ιατρικών Σχολών και γενικότερα των Σχολών Επιστημών Υγείας.

- **Εργασιακό καθεστώς των μελών ΔΕΠ των Ιατρικών Τμημάτων και Σχολών**

Τα μέλη ΔΕΠ των Ιατρικών Τμημάτων και Σχολών που εργάζονται σε Κλινικές ή Εργαστήρια που είναι εγκατεστημένες σε Νοσοκομεία του ΕΣΥ θα πρέπει να έχουν τις ίδιες εργασιακές καθεστώδες με αυτές των μελών ΔΕΠ άλλων Τμημάτων και Σχολών, δηλαδή πλήρης ή μερική αλλά όχι αποκλειστική απασχόληση. Για το θέμα απαιτείται νομοθετική ρύθμιση σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας.

Παράλληλα για το κλινικό έργο που παρέχουν επιπλέον του Πανεπιστημιακού τους έργου πρέπει να αμείβονται από το Νοσοκομείο στο οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Υποχρεώνονται να συμμετέχουν στις εφημερίες (εκτός από τη βαθμίδα του Καθηγητή που είναι προαιρετικό) σύμφωνα με το πρόγραμμα εφημεριών της κλινικής τους, αλλά η αμοιβή τους για τις εφημερίες υπολείπεται από την αντίστοιχη των ιατρών του ΕΣΥ λόγω της υπάρχουσας αντιστοιχίας των βαθμίδων ιατρών του ΕΣΥ και Πανεπιστημιακών. Η αντιστοιχισή των βαθμίδων πρέπει να τροποποιηθεί : Λέκτορας – Επιμελητής Α΄, Επικ. Καθηγητής – Διευθυντής ΕΣΥ, Αναπλ. Καθηγητής και Καθηγητής – Συντονιστής Διευθυντής ΕΣΥ.

- **Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία.**

Τα ονομαζόμενα Πανεπιστημιακά νοσοκομεία είναι μόνον κατ' όνομα Πανεπιστημιακά. Τα μόνα σήμερα αμιγώς Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία της χώρας, καθώς ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, είναι τα Νοσοκομεία Αρεταίειο και Αιγινήτειο που η χρηματοδότησή τους βαρύνει αποκλειστικά το Υπουργείο Παιδείας. Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια η οικονομική στενότητα στην χρηματοδότηση, η μεγάλη υποστελέχωση και οι τεράστιες οφειλές προς τον ΕΟΠΥΥ έχουν μειώσει σε απαράδεκτο βαθμό τις δυνατότητες των δύο αυτών Νοσοκομείων

Αίτημα αποτελεί η δημιουργία αμιγώς Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων σε όλες τις Ιατρικές Σχολές της χώρας, στα οποία να υπηρετούν οι Πανεπιστημιακοί και να παρέχουν το κλινικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους έργο. Απαιτείται η θεσμοθέτηση νέων οργανισμών λειτουργίας των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων προσαρμοσμένων και στον ακαδημαϊκό τους ρόλο, αλλά και στο πλαίσιο των υπηρεσιών του ΕΣΥ.

Άμεση τοποθέτηση του άμισθου Πανεπιστημιακού Αναπληρωτή Διοικητή Ακαδημαϊκών Υποθέσεων σε κάθε Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο.

- **Λειτουργία Πανεπιστημιακών Κλινικών/Εργαστηρίων σε Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.**

Τα τελευταία χρόνια αρκετές ρυθμίσεις του Υπουργείου Υγείας υποτιμούν τον ρόλο και την αξία των Πανεπιστημιακών Ιατρών που προσφέρουν κορυφαίας ποιότητας κλινικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο στα Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. Επιπλέον δημιουργούνται ιατροί δύο ταχυτήτων στα Νοσοκομεία όπου συνυπάρχουν Τμήματα του ΕΣΥ και Πανεπιστημιακές Κλινικές/εργαστήρια, και

αυτό μπορεί να πυροδοτήσει εντάσεις και αντιπαραθέσεις, κάτι το οποίο δεν είναι ούτε θεσμικά και νομικά δίκαιο αλλά ούτε παραγωγικό.

Προτείνουμε την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή των Πανεπιστημιακών Ιατρών σε όλα τα θεσμικά όργανα των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. (Ιατρικής Υπηρεσία, Επιστημονικό Συμβούλιο κ.α.). Επιπλέον τη θεσμοθέτηση άμισθου Πανεπιστημιακού Αναπληρωτή Διοικητή Ακαδημαϊκών Υποθέσεων σε κάθε Νοσοκομείο του ΕΣΥ όπου λειτουργούν Πανεπιστημιακές Κλινικές/Εργαστήρια.

- **Διυπουργικό όργανο μεταξύ Υπουργείων Παιδείας και Υγείας.**

Ανασυγκρότηση της Διυπουργικής Επιτροπής μεταξύ Υπουργείων Παιδείας και Υγείας με 7μελή σύνθεση ώστε να καταστεί πιο λειτουργική. Για τα θέματα των άλλων κλάδων επαγγελματιών Υγείας προτείνεται κατά περίπτωση η δημιουργία αντίστοιχων υποεπιτροπών.

7. Λοιπά θέματα που θέτουμε στις προτάσεις μας :

- **Βαθμίδες μελών ΔΕΠ.**

Θα πρέπει να επανέλθει η βαθμίδα του Λέκτορα και οι βαθμίδες να είναι 4 : Λέκτορας, Επίκουρος Καθηγητής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Καθηγητής.

Τρία χρόνια ελάχιστη παραμονή στην κάθε βαθμίδα. Η δυνατότητα μονιμοποίησης στην βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή μετά από τρία χρόνια θητεία στη βαθμίδα.

- **Θέσεις μελών ΔΕΠ.**

Όλες οι θέσεις που κενώνονται λόγω αφυπηρέτησης να προκηρύσσονται άμεσα με την έναρξη του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. (κανόνας 1:1).

Οι θέσεις που κενώνονται λόγω παραίτησης ή αφυπηρέτησης ή για άλλους λόγους να επιστρέφονται για προκήρυξη στα Τμήματα και στους Τομείς όπου υπήρχαν, εκτός από εξαιρετικές και τεκμηριωμένες περιπτώσεις αναγκών του Τμήματος που θα αποφασίζονται από την Γ.Σ. του Τμήματος. Να ισχύσει και για τα ΑΕΙ η παράγραφος 11 του άρθρου 16 του Ν 4386/2016 που υπήρχε επίσης στη παράγραφο 9 του άρθρου 18 του 4310/2014 για το προσωπικό των ερευνητικών κέντρων.

- **Εκλογή μελών ΔΕΠ.**

Τα μέλη ΔΕΠ θα πρέπει να εκλέγονται με πλήρη διαφάνεια στα πλαίσια της ΓΣ του τμήματος. Τα εκλεκτορικά σώματα να συγκροτούνται , σύμφωνα με παλαιότερη πρόταση της ΠΟΣΔΕΠ, με επαναφορά των τριών συνιστωσών Τομέας – Τμήμα – Αλλά πανεπιστήμια της ημεδαπής με αναλογία 5-5-5. Δηλαδή 5 μέλη του εκλεκτορικού να προέρχεται από τον Τομέα και θα είναι του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου σύμφωνα με το μητρώο εσωτερικών εκλεκτόρων, 5 να προέρχεται μετά από κλήρωση από όλους τους υπολοίπους Τομείς και 5 μέλη από κλήρωση από το μητρώο εξωτερικών εκλεκτόρων ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Να καθοριστούν επίσης επίπεδα συνάφειας που θα διευκολύνει συγκρότηση εκλεκτορικών με σπάνια γνωστικά αντικείμενα.

- **Παράταση αφυπηρέτησης των καθηγητών**

Αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης των μελών ΔΕΠ στα 70 σε εθελοντική βάση, καθώς στην πλειοψηφία των τμημάτων των ελληνικών Πανεπιστημίων υπάρχουν σημαντικά κενά σε γνωστικά αντικείμενα λόγω της δραματικής μείωσης του αριθμού των καθηγητών τα τελευταία έτη και την απουσία νέων θέσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή της ρύθμισης είναι να μην ανασταλεί η χορήγηση νέων θέσεων προς τα Πανεπιστήμια.

- **Μέλη ΕΔΙΠ**

Να δοθεί η δυνατότητα σε Ε.ΔΙ.Π. με διδακτορικό να αιτηθούν την ένταξή τους σε θέση υπηρετούντος Λέκτορα κατόπιν διαπίστωσης των απαιτούμενων προσόντων τους από τη Γενική Συνέλευση και μετά από κρίση εκλεκτορικού σώματος χωρίς δυνατότητα συνυποψηφίων. Εν συνεχεία θα μπορούσαν οι λέκτορες αυτοί να αιτηθούν την εξέλιξη τους σε άλλες βαθμίδες αποκλειστικά με ανοικτές διαδικασίες ακαδημαϊκής κρίσης των μελών ΔΕΠ.

Μία τέτοια ρύθμιση, θα καλύψει κενά μελών Δ.Ε.Π., που ούτως ή άλλως, λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων του κράτους, δε μπορούν να καλυφθούν με νέες προσλήψεις και θα ενισχύσει τα υποστελεχωμένα ελληνικά πανεπιστήμια που θα έχουν αξιοποιήσει, στο μέτρο του δυνατού, το παρόν διδακτικό και επιστημονικό τους προσωπικό.